

4. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / [Пехота О.М., Кітченко А.З., Любарська О.М. та ін.] ; за ред. О.М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2003. – 255 с.
5. Чемерис О.А. Якість освіти як загальна тенденція європейської інтеграції / О.А. Чемерис // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2005. – Вип. 25.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАСТИЧНА ТА РЕКОНСТРУКТИВНА ХІРУРГІЯ»

Локес К.П., Аветіков Д.С., Розколупа О.О.

Полтавський державний медичний університет

Висока поширеність дефектів і деформацій щелепно-лицевої локалізації створює необхідність підготовки висококваліфікованих медичних кадрів. Для якісного навчального процесу необхідне використання широкого спектра методів навчання, які потребують активної участі обох сторін-учасниць навчального процесу – викладача і здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: навчальний процес, пластична та реконструктивна хірургія.

Widespread defects and deformations of the maxillofacial localization creates the need for training of highly qualified medical personnel. For a quality educational process it is necessary to use a wide range of teaching methods that require the active participation of both parties involved in the educational process (teacher and higher education).

Key words: educational process, plastic and reconstructive surgery.

Пластичні та реконструктивно-відновлювальні оперативні втручання з приводу деформованих тканин і втрачених органів людського організму завжди є актуальним питанням у колі медико-соціальних проблем людства. Постійне підвищення рівня побутового й виробничого травматизму, руйнівна сила сучасної зброї та зростаюча кількість онкологічних хвороб зумовлюють наявність тяжкої категорії пацієнтів із суттєвими ушкодженнями щелепно-лицевої локалізації різного генезу, лікування й реабілітація яких потребують від лікаря високого рівня знань і практичних навичок, наявності чіткого й незалежного клінічного мислення [4].

Для підготовки спеціалістів, які можуть надавати допомогу такій групі пацієнтів, на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною і реконструктивною хірургією голови та шиї впроваджено курс за вибором «Пластична та реконструктивна хірургія голови та шиї», мета якого – створити умови для формування конкурентоспроможних, висококваліфікованих лікарів. На тлі впровадження спеціальності «Щелепно-лицева хірургія» це питання зазнає ще більшої актуальності й нагальної необхідності.

Рівень засвоєння матеріалу з даної тематики багато в чому залежить від того, якими наочними технічними засобами навчання користується викладач для проведення практичного заняття. Це зобов'язує викладача проводити пошук і застосовувати нові сучасні форми й методи навчально-методичної роботи, які в першу чергу пов'язані з використанням комп'ютерних технологій і підвищенням наочності подання інформації [1; 5].

Для якісного викладання клінічних дисциплін для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Стоматологія» необхідно використовувати різноманітні методи навчання:

– словесні методи – розповіді й бесіди, де активнішу роль виконує викладач;

– наочні – показ, демонстрація – необхідні для розширення уявлення майбутніх лікарів про вивчену тематику; цей метод також характеризується переважною активністю викладача;

– практичні методи, які комбінують зусилля й викладача, і здобувачів освіти [3].

Також слід виділити інтерактивне навчання, яке завдяки міжособистісній взаємодії між учасниками навчального процесу сприяє швидшому, якіснішому й довготривалому засвоєнню необхідних знань і вмінь.

Для досягнення бажаного результату необхідна тісна співпраця здобувачів вищої освіти з викладачем, спрямована на реалізацію цілей і цінностей становлення особистості майбутнього лікаря й опанування ним професійних навичок.

Для покращення опанування матеріалів із дисципліни «Пластична та реконструктивна хірургія» необхідно протягом практичних занять використовувати методи проблемно-орієнтованого навчання, спрямованого на самостійне активне вирішення проблемної ситуації або клінічного випадку, які представлені викладачем. Використання такого підходу до навчання зумовлює не тільки творче оволодіння професійними навичками, а й розвиток інтелектуально-творчих і ментальних здібностей [6; 7].

Саме постановка проблеми або проблемної задачі, яка відтворює реальні клінічні випадки, дає змогу здобувачам вищої освіти легко перейти до професійного середовища. Процес самостійного або колективного вирішення поставленої задачі чи проблеми стимулює більш швидке й якісне формування навичок самоорганізації, самоконтролю й навчання, що сприяє розвитку мотивованого підходу до навчання і вкрай необхідне для формування світогляду й відповідальності майбутнього лікаря.

Ураховуючи той факт, що пластична й реконструктивна хірургія є галузями медицини, які постійно й невинно розвиваються, використання комп'ютерних технологій під час навчання на даному курсі стає необхідною складовою, яка дозволяє проводити ретельне обстеження пацієнтів із різною патологією, у режимі реального часу планувати пластичні й реконструктивні оперативні втручання в ділянці голови і шиї й прогнозувати можливі ускладнення [2].

Для впровадження в навчання таких методів на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною і реконструктивною хірургією голови та шиї впроваджується експериментальна клініко-морфологічна навчально-наукова лабораторія з вивчення проблеми і розробки нових методів пластичних, відновлювально-реконструктивних операцій. У лабораторії здобувачі вищої освіти разом із викладачем розробляють програми науково-дослідної й навчальної роботи.

Отже, можна вважати, що для якісної підготовки з дисципліни «Пластична та реконструктивна хірургія» здобувачами вищої освіти зі спеціальності «Стоматологія» необхідне використання широкого спектра методів навчання, які потребують активної участі обох сторін-учасниць навчального процесу. Усе це створює сприятливі умови для підготовки грамотного, конкурентоздатного, самостійно мислячого лікаря, який прагне постійного самовдосконалення й підвищує свій професіоналізм, уміє приймати самостійні обґрунтовані рішення в різноманітних клінічних ситуаціях.

Список використаної літератури

1. Волошина Л. І. Деякі аспекти підвищення кваліфікації викладачів щодо формування професійної компетентності випускників стоматологічного факультету в межах гуманітарної складової навчального процесу / Л.І. Волошина, М. Г. Скікевич // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 21 березня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 35–36.
2. Локес К. П. Вибір професії лікаря – перспективи і труднощі вищої медичної освіти / К. П. Локес, Д. С. Аветіков // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 21 березня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 136–137.
3. Опанування студентами практичних навичок – важливий етап фахового навчання ортодонтії / Л. В. Смаглюк, А. Є. Карасюнок, А. В. Ляховська, Г. В. Воронкова // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р. – Полтава, 2020. – С. 202–203.
4. Оптимізація проведення оперативних доступів щелепно-лицевої локалізації: огляд літератури / К. П. Локес, Д. С. Аветіков, О. О. Розколупа [та ін.] / Вісник проблем біології і медицини. – 2019. – Вип. 4, т. 1 (153). – С. 35–38.
5. Особливості викладання стоматологічної імплантології на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією Української медичної стоматологічної академії / О. В. Добровольська, О. В. Добровольський, В.М. Дворник, Г. М. Кузь // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р. – Полтава, 2020. – С. 72–74.
6. Сучасні інтерактивні методи навчання в підготовці лікарів / В.М. Ждан, О. А. Кир'ян, М. Ю. Бабаніна [та ін.] // Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 8 квітня 2021 р.). – Харків : ХНМУ, 2021. – С. 69–70.
7. Covid- 19: the time for reconsidering and improving online learning in the context of medical education in Ukraine / Loban G, Faustova M, Ananieva M, Kostenco V. // Fundam Appl Res. – 2020. – Vol. 38 (2). – P. 139–143.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Лохматова Н.М., Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Попело Ю.В., Коротич Н.М.

Полтавський державний медичний університет

Висвітлено окремі аспекти викладання на кафедрі дитячої хірургічної стоматології обов'язкової освітньої компоненти «Дитяча хірургічна стоматологія» і вибіркової освітньої компоненти «Сучасні принципи діагностики та лікування дизонтогенетичної патології щелепно-лицевої ділянки».

Ключові слова: студентоцентроване навчання, здобувачі вищої освіти, дитяча хірургічна стоматологія.

Some aspects of teaching at the Department of Pediatric Surgical Dentistry the compulsory educational component "Pediatric Surgical Dentistry" and the optional educational component "Modern principles of diagnosis and treatment of dysontogenetic pathology of the maxillofacial area" are highlighted.

Key words: student-centered education, applicants for higher education, pediatric surgical dentistry.

Нині галузь охорони здоров'я України переживає складні й відповідальні часи: упроваджується низка організаційних реформ на різних рівнях надання медичної допомоги населенню, які стосуються не тільки питань лікарської діяльності, фінансування, матеріально-технічного, адміністративного й юридичного забезпечення. Це проводиться одночасно з реорганізацією вищої медичної освіти, спрямованої на вдосконалення підготовки висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, які зможуть відповідати особистим, соціальним, професійним і культурним потребам суспільства. Тому впровадження сучасних трендів у процес підготовки здобувачів вищої освіти стало стратегічним методом на шляху розвитку медичної освіти в Україні, зокрема і в Полтавському державному медичному університеті.

Сучасні зміни охоплюють усі спеціальності галузі «Охорона здоров'я», не виняток – і «Стоматологія». Так, 2021 рік став видатним для всієї стоматологічної спільноти України, а особливо для фахівців хірургічного профілю: наказом МОЗ України № 799 від 23.04.2021 р. «Про затвердження Змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я»» було внесено пункт 7. Лікар-хірург щелепно-лицевий у розділ «Професіонали в галузі Стоматології». Цій події передувала копітка робота протягом 25 років Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів, науковців і професіоналів, серед яких чільне місце займають провідні фахівці Полтавського державного медичного університету. Професійна кваліфікація «лікар-хірург щелепно-лицевий» здобувається на післядипломному етапі шляхом проходження інтернатури за фахом «Стоматологія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Щелепно-лицева хірургія». Але саме на додипломному рівні закладаються основи подальшого професійного спрямування майбутніх лікарів, і важлива роль у цьому процесі належить науково-педагогічним працівникам, які у своїй діяльності задля підвищення ефективності навчання, популяризації фаху, за яким працює кафедра, використовують сучасні тренди вищої освіти. Запровадження принципів студентоцентрованого навчання на кафедрі дитячої хірургічної стоматології сприяє створенню освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема на-